

ประโยค ป.ธ. ๖
แปล มคอเป็นไทย
สอบ วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๘

๑. น ภิกขเว คิหิปารุตํ ปารุปัตตพพนติ เอวํ ปฏิกขิตตํ คิหิปารุปนํ อปารุ-
 ปิตวา อุโม กณฺเณ สมนํ กตฺวา ปารุปนํ ปริมณฑลปารุปนหนฺนาม ฯ ตํ ปารุปัตตพพํ ฯ
 ตตฺถยงฺกิญฺจิ เสตปฏฺฐปารุปนํ ปริพฺพาชกปารุตํ เอกสาฎกปารุตํ โสณฺหปารุตํ อนฺเต-
 ปฺริกาปารุตํ มหาเชฎฺฐกปารุตํ กุฎฺฐิปปเวสกปารุตํ พฺราหฺมณปารุตํ ปาลิการกปารุตฺน-
 ติเวยมาทิปริมณฑลลฺกฺขณโต อญฺญถา ปารุตํ สพฺพเมตํ คิหิปารุตํ นาม ฯ ตสฺมา
 ยถา เสตปฏฺฐา อพฺุฒปาลิกา นิคฺคณฺจา ปารุปนฺติ ยถา จ เอกจฺเจจ ปริพฺพาชกา อุรํ
 วิวริตฺวา ทวีสุ อํสฺกุญฺเฐสุ ปารุปนํ จเปนฺติ ยถา จ เอกสาฎกา มนุสฺสา นีวตฺถสา-
 ฎกสฺส เอเกน อนฺเตน ปิฎฺฐี ปารุปิตฺวา อุโม กณฺเณ อุโมสุ อํสฺกุญฺเฐสุ จเปนฺติ ยถา
 จ สุราโสณฺหาทโย สาฎกเณ คีวํ ปริกฺขิปนฺตา อุโม อนฺเต อุทฺเร วา โอลมพนฺติ
 ปิฎฺฐิยํ วา ชิปนฺติ ยถา จ อนฺเตปฺริกาทโย อกฺขิตารกมตฺตํ ทสฺเสตฺวา โอคฺคณฺจิกํ
 ปารุปนฺติ ยถา จ มหาเชฎฺฐกา ทิฆสาฎกํ นีวาเสตฺวา ตสฺเสว เอเกน อนฺเตน สกฺลสรีรํ
 ปารุปนฺติ ยถา จ กสฺกา เขตฺตตฺถกฺกํ ปวิสฺนฺตา สาฎกํ ปฺลิเวเจตฺวา อุปกจฺจนเก ปกฺขิ-
 ปิตฺวา ตสฺเสว เอเกน อนฺเตน สรีรํ ปารุปนฺติ ยถา จ พฺราหฺมณา อุภินฺนํ อุปกจฺจ-
 กานํ อนฺตเรณ สาฎกํ ปเวเสตฺวา อํสฺกุญฺเฐสุ ปกฺขิปนฺติ ยถา จ ปาลิการโก ภิกฺขุ
 เอกํสปารุปนเณ ปารุตํ วามพาหุํ วิวริตฺวา จีวรํ อํสฺกุญฺํ อาโรเปติ เวยเมว อปารุ-
 ปิตฺวา สพฺเพปิ เอเต อญฺเวย จ เอวรูเป ปารุปนโทเส วชฺเชตฺวา นิพฺพิการํ ปริมณฑลํ
 ปารุปัตตพพํ ฯ ตถา อปารุเปตฺวา อาราเม วา อนฺตรมฺหเร วา อนาถเรณ ยงฺกิญฺจิ
 วิการํ กโรนฺตสฺส ทฺทุกฺกํ ฯ (สมนฺตปาสาทิกาย นาม วินยฺฎฺฐกา ตติโย ภาโค/หน้า

๒. ตสฺมา มฺลลเชษฐวเสน อวิสสชฺชนียํ อเวภงฺคิยนฺติ ปริวตฺตนวเสน ปน
 วิสสชฺเชนตสฺส ปรีกฺขณตสฺส จ อนาปตฺตํ อเวเมตถ อธิปฺปาโย เวทิตพฺโพ ๑
 ตตฺรารํ อนุปฺพุทฺธิกา อิทฺนตาว ปณฺจวิธมฺปิ จีวรปิตฺทปาตภาสชฺชตฺถาย อุปนฺตํ น
 วมฺมุตฺติ ๑ ถาวเรน จ ถาวรํ คุรุณฺเฑน จ คุรุณฺทํ ปริวตฺเตตฺตํ วมฺมุตฺติ ๑ ถาวเร
 ปน เขตฺตํ เขตฺตวตฺถุ ตพฺภากํ มาติกาติ เอวรูปํ ภิกฺขุสงฺฆสฺส วิจาเรตฺตํ วา สมฺปญฺจิฉิตฺตํ
 วา อธิวเสตฺตํ วา น วมฺมุตฺติ ๑ กปฺปิยการเกเหว วิจาริตํ ตโต กปฺปิยภณฺทํ วมฺมุตฺติ ๑
 อารามเณ ปน อารามํ อารามวตฺถุ วิหารํ วิหารวตฺถุนฺติ อิมานิ จตฺตาริปี ปริวตฺเตตฺตํ
 วมฺมุตฺติ ๑ ตตฺรารํ ปริวตฺตนนโย ๑ สงฺฆสฺส นาฬิเกรารามิ ทูเร โหติ กปฺปิยการกา วา
 พหุตรํ ขาหฺนฺติ ๑ ยํปี น ขาหฺนฺติ ตโต สกฺกเวตฺตํ ทตฺวา อปฺปเมว ออาหารนฺติ ๑
 อณฺเณสํ ปน ตสฺส อารามสฺส อวิหฺรคามวาสินํ มนุสฺसानํ วิหารสฺส สมฺมเป อารามิ
 โหติ ๑ เต สงฺฆํ อุปสงฺกมิตฺวา สเกน อารามเณ ตํ อารามํ ยาจนฺติ ๑ สงฺเขน รุจฺจติ
 สงฺฆสฺสชาติ อปฺปโลเกตฺวา สมฺปญฺจิฉิตพฺโพ ๑ สเจปี ภิกฺขุณํ รุกฺขสทฺสสํ โหติ มนุสฺसानํ
 ปณฺจสฺตานิ ตุมหากํ อารามิ ชุทฺทโกติ น วตฺตพฺพํ ๑ กิณฺจาปี หิ อยํ ชุทฺทโก อถโข
 อิตฺรโต พหุตรํ อยํ เทติ ๑ สเจปี สมกเมว เทติ เอวํปี อิจฺฉิตฺติจฺฉิตฺตกฺขเณ ปรีกฺขณชิตฺตํ
 สกฺกาติ คเหตุพฺพเมว ๑ (สมนฺตปาสาทิกาย นาม วินยฺญสกา ตติโย ภาโค/หน้า ๓๘๑
 - ๓๘๒)

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมงฝึก กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ป.ธ. ๖

แปล มคธเป็นไทย

๑. การที่ภิกษุไม่ห่ม (จีวร) อย่างการห่มผ้าของคฤหัสถ์ ที่พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงห้ามไว้อย่างนี้ว่า ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุไม่พึงห่มอย่างคฤหัสถ์ ดังนี้ แล้วห่มจัดมุมทั้งสองให้เสมอกัน ชื่อว่าห่มเป็นปริมณฑล ฯ ภิกษุพึงห่มให้เป็นปริมณฑลอย่างนั้น ฯ ในการห่มผ้าอย่างคฤหัสถ์และการห่มเป็นปริมณฑลนั้น การห่มอย่างใดอย่างหนึ่งที่ภิกษุห่มโดยวิธีอื่น จากลักษณะที่เป็นปริมณฑลเป็นต้นอย่างนี้ คือ ห่มผ้าขาว ห่มเหมือนปริพาชก ห่มเหมือนคนที่ใช้ผ้าผืนเดียวห่มเหมือนนักเลงห่มเหมือนหญิงสาววัง ห่มเหมือนคฤหบดีผู้ใหญ่ ห่มเหมือนชาวนาเข้ากระท่อม ห่มเหมือนพราหมณ์ ห่มเหมือนภิกษุผู้จัดแถว การห่มผ้าทั้งหมดนี้ ชื่อว่าห่มผ้าอย่างคฤหัสถ์ ฯ

เพราะฉะนั้น ภิกษุไม่พึงห่มอย่างพวกนิครนถ์ ผู้ใช้ผ้าขาว ซึ่งคลุมกายครึ่งเดียว อย่างปริพาชกบางพวก เปิดอก พาดผ้าห่มไว้บนจะงอยบ่าทั้งสองข้าง อย่างพวกชาวบ้านที่ใช้ผ้าผืนเดียว เอาชายผ้านุ่งด้านหนึ่งคลุมหลัง แล้วพาดมุมทั้งสอง บนจะงอยบ่าทั้งสองข้าง อย่างพวกนักเลงสุราเป็นต้น เอาผ้าพันคอ ปลอยชายทั้งสองด้านลงไปที่ท้องหรือตัววัดไว้บนหลัง อย่างหญิงสาววังเป็นต้นห่มคลุมศีรษะเปิดแต่เพียงดวงตาไว้ อย่างคฤหบดีผู้ใหญ่ นุ่งผ้ายาวแล้วเอาชายผ้านุ่งด้านหนึ่งของผ้านั้นเองคลุมทั้งตัว อย่างชาวนา เมื่อจะเข้ากระท่อมนา ห่มผ้าตัววัดเข้าไปในซอกรักแร้แล้วคลุมตัวด้วยชายข้างหนึ่งของผ้านั้นแหละ อย่างพวกพราหมณ์ สอดผ้าเข้าไปทางซอกรักแร้ทั้งสอง แล้วตัววัดไว้บนจะงอยบ่าทั้งและอย่างภิกษุผู้จัดแถว เปิดแขนซ้ายที่ห่มด้วยผ้าห่มเฉียงบ่า แล้วยกจีวรขึ้นพาดบนจะงอยบ่า ฉะนั้น เว้นวิธีห่มที่ไม่สมควรเหล่านั้นแม้ทั้งหมดและโทษของการห่มแบบนั้นอย่างอื่นเสีย แล้วห่มให้เป็นปริมณฑลไม่รุ่มร่าม ฯ เมื่อภิกษุไม่ห่มอย่างนั้น ห่มแปลก ๆ อย่างใดอย่างหนึ่ง เพราะไม่มีความเอื้อเฟื้อ ไหว้วัดก็ตาม ในละแวกบ้านก็ตาม ต้องอาบัติทุกกฏ ฯ

๒. เพราะฉะนั้น ในคำว่า ครุภณฺฑํ นี้ เป็นสิ่งไม่ควรสละ ไม่ควรแจก ด้วยอำนาจขาดตัว ดังนี้ นี้ พึงทราบอธิบายอย่างนี้ว่า ก็ภิกษุผู้สละและใช้สอย (ครุภณฺฑํ) ด้วยอำนาจแลกเปลี่ยน ไม่เป็นอาบัติ ฯ ในครุภณฺฑํนั้น มีอนุพุพพิกา ดังต่อไปนี้ :-

ภิกษุไม่ควรน้อมครุภณฺฑํแม้ทั้ง ๕ หมวดนี้ เข้าไปเพื่อประโยชน์แก้จิวรบิณฑบาตและและเภสัชก่อน ฯ แต่จะเอาถาวรวัตถุแลกกับถาวรวัตถุ และเอาครุภณฺฑํแลกกับครุภณฺฑํ ควรอยู่ ฯ ส่วนในถาวรวัตถุภิกษุจะจัดการ หรือจะรับ หรือจะอนุมตติถาวรวัตถุเห็นปานนี้ คือ นา ที่นา บึง เหมือง แทนสงฆ์ ไม่ควร ฯ เป็นปียภณฺฑํจากถาวรวัตถุมีนาเป็นต้นที่ เป็นกับปียการกนั้นแล จัดการ ควรอยู่ ฯ อนึ่ง จะเอาอารามแลกถาวรวัตถุทั้ง ๔ อย่างนี้ คือ อาราม อารามวัตถุ วิหาร วิหารวัตถุ ควรอยู่ ฯ ในครุภณฺฑํ ๔ อย่างมีอารามเป็นต้นนั้น มีนัยแห่งการแลกเปลี่ยน ดังต่อไปนี้ ฯ สงฆ์มีสวนมะพร้าวอยู่ใกล้หรือพวกกับปียการกกินเสียมากต่อมาก ฯ แม้จากที่ไม่ได้กินก็ต้องให้เป็นค่าจ้างเกี่ยวน แล้วนำมาถวายน้อยเต็มที ฯ ส่วนคนเหล่าอื่น ที่อยู่ในบ้านซึ่งไม่ใกล้สวนนั้น มีสวนอยู่ใกล้วัด ฯ พวกเขาเข้าไปหาสงฆ์ ขอเอาสวนของตนแลกเอาสวนนั้น สงฆ์พึงอุปโลภณ์ว่า สงฆ์เห็นชอบ แล้วรับไว้ ฯ ถึงแม้ว่าสวนของพวกภิกษุมีต้นไม้ถึง ๑,๐๐๐ ต้น สวนของชาวบ้านมีต้นไม้ ๕๐๐ ต้น ก็ไม่ควรเกีย่งว่า สวนของพวกท่านเล็ก ฯ ความจริงสวนของชาวบ้านนี้เล็ก ก็จริง แต่ที่แท้ สวนของชาวบ้านนี้ ย่อมให้ผลมากกว่าสวนของสงฆ์นอกนี้ ฯ ถึงแม้ว่า สวนนี้จะให้ผลเท่า ๆ กัน แม้อย่างนั้น ก็ควรยอมรับแท้ด้วยมุ่งหมายว่า สามารถบริโภคได้ทุกขณะที่ต้องการ ฯ

พระเทพสุธี อโนมคุโณ วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ,,,เฉลย.

สนามหลวงแผนกบาลี,,,ตรวจแก้.